

De Côte d'Azur in cijfers

1

van de zes in Frankrijk geplaatste kopieën van het New Yorkse Vrijheidsbeeld staat in St-Cyr-sur-Mer.

2

luchthavens (die bij Parijs) zijn groter dan Aéroport Nice Côte d'Azur.

3

nationale parken liggen in deze regio: Calanques, Port-Cros, Mercantour.

4

jaar duurt de opleiding tot 'oreille d'or' (gouden oor) in Toulon, waarna je de geluiden van onderzeeërs, ijsbergen en walvissen kunt onderscheiden.

5

soorten vissen uit de Middellandse Zee horen in de bouillabaisse.

24,8

°C is het Franse record voor de gemiddelde temperatuur in juli – gemeten in Menton.

30

% van alle inwoners van Menton is gepensioneerd.

40

% van alle inwoners van Nice is onder de 40.

100

jaar oud kan de in het Massif des Maures voorkomende Griekse landschildpad worden.

150

kg weegt het officiële plakkaat voor het filmfestival van Cannes.

221,4

km bedraagt de afstand Cassis-Menton, als je de snelweg neemt.

900

ha groot is het kastanjebos in het Massif des Maures.

1355

euro (minstens) per dag betaal je in St-Tropez in het hoogseizoen aan havengeld voor een jacht van meer dan 50 m.

2640

uur schijnt de zon gemiddeld per jaar in Nice.

8000

flessen wijn per jaar produceren de monniken op het Île Saint-Honorat.

240.000

liter zeewater bevat de haaienlagune, een van de negentig bassins in het Musée Océanographique van Monaco.

2.182.600

mensen wonen in de departementen Var en Alpes-Maritimes.

1800
m hoog zijn de hoogste
bergen in het achterland.

Het kompas van de Côte-d'Azur

15 manieren om je onder te dompelen in de streek

Eenmaal per jaar komt de modewereld in de tweede helft van oktober bijeen in Hyères. Tijdens het drie-daagse **Festival International de Mode et de Photographie** in de Villa Noailles worden jonge talenten voorgesteld of ontdekt (villanoailles.com). Zo was het festival voor Viktor & Rolf de springplank naar een grote carrière, voor het Berlijnse duo C. Neon de internationale doorbraak, voor de Amerikaan van Koreaanse afkomst Kim Chong-Wilkins een triomf.

Rue Gallieni. Gratis brochure bij het Office de Tourisme!

Het schiereiland Giens verkennen
Fietzers maken vanuit Hyères gebruik van een tussen de **Pesqierszoutmijnen** op het schiereiland Giens en de Golfe de Giens aangelegde weg – aan beide zijden glinstert het water. Met wat geluk zie je flamingo's in de sinds de middeleeuwen in bedrijf zijnde **zoutmijnen**. De snelweg (D197) brengt je langs de oostflank naar het dorps aandoende **Giens**. Iets verder naar het zuiden verschuilt zich het haventje van **Niel** tussen de rotsen langs de kust.

🏠 Klein en zonnig Hôtel du Soleil

Een aardig hotel in de oude stad, met een vriendelijke eigenaresse en naventende service. Kleine kamers in Provencestijl. Het laatste stukje, het steile straatje in, vraagt wat inspanning.
4, rue Neuve, tel. 04 94 65 16 26, 2 pk vanaf €85

🏠 Designstrand BOR

Dit ligt aan het kilometers lange strand van La Capte, met aan de achterkant een dennenbosje. *Très design*. Er zijn twintig niet al te grote kamers in

natuurtinten, van chocoladebruin tot roomwit. Verder geldt: *life is a beach*.
3, allée Emile Gérard, tel. 04 94 58 02 73, hotel-bor.com, 2 pk vanaf €110

🏠 Familiebedrijf

Domaine de la Presqu'île de Giens

Een tiental vakantiehuisen en -huisjes naast campingplaatsen op een 3 ha groot wijngoed op de punt van het schiereiland van Giens, met rondom riet en wijnranken. Verdekte ligging aan het eind van een particuliere oprit, 5 minuten van het water.

Presqu'île de Giens, tel. 06 24 44 49 27, giens.com, vakantiehuis voor 2 tot 10 pers., €87 tot 155 per nacht

🏠 Surferscamping

Camping International de la Presqu'île de Giens

Vanwege de nabijheid van het Almanarrestrand (surfersontmoetingsplaats!) is deze camping het middelpunt van een internationale surfersgemeenschap. Verhuurt ook stacaravans en huisjes.

1737, rte. de la Madrague, tel. 04 94 58 90 16, international-giens.com. Vanaf €28/2 pers.

🍷 Voor wie van vlees houdt

Le Baraza

In de bistro tegenover het casino kun je heerlijk eten, met goede wijn erbij. Klassiek blijft de rundertartaar met eigen-gemaakte pommes frites!

2, avenue Ambroise-Thomas, tel. 04 94 35 21 01, lebaraza.fr, zo., di.-za. 12-14.30, do.-za. ook 19-22 uur, hoofdgerecht €19-29

🍷 Verzorgde keuken

Au Pêché Mignon

Of het nu om een kabeljauwhaasje of een raviolischotel gaat, alles is hier bereid met mooie, smaakvolle ingrediënten. Ook heerlijke desserts.

7, pl. de la Réblique, tel. 04 98 04 32 02, augechemignon.jimdo.com, wo., do. en zo. open voor lunch, vr. en za. voor diner, hoofdgerecht €20-32

🏠 Kleurrijk en druk

Markt

Een feest voor de zintuigen is de **markt** op de Place Massillon (dag).

🏠 Voor wie geluk heeft

Marché aux Puces

Zondagochtend aan de Avenue du Levant in La Capte: onder de dennen worden de kraampjes van de vlooiemarkt opgebouwd. Het grote snuffelen kan beginnen.

Apr.-dec., 7.30-13 uur

🏠 Zwemmen en zonnen

Naaktzwemmen kun je op het **Plage des Salins** ten oosten van Hyères. Lange zandstranden onder de schaduw van parasoldennen vind je in **Hyères Plage**. Kleine, door rotsen omringde zandbaaien liggen aan de punt van het **schiereiland Giens**. Surfers gaan naar het **Plage d'Alamanarre** – met golfgarantie.

🏠 Wandelen

Sentier Littoral: een 8 km lang wandelpad voert rond de westpunt van het schiereiland Giens. Beginpunt in La Madrague (gele markering).

📍 Info

Office de Tourisme: Rotonde du Park Hôtel, 16, avenue de Belgique, tel. 04 94 01 84 50, hyeres-tourisme.com.

Trein: station aan de Place de l'Europe, sncf-connect.com/nl-nl. Expresstreinen naar Toulon, Nice en Marseille.

Bus: busverbindingen door het gehele departement, reseau-mistral.com, zou. maregion-sud.fr.

Veerboten: vanaf de Îles d'Hyères met TLV-TVM, vanaf la Tour Fondue op de punt van het schiereiland Giens, of vanaf Hyères-Port, tlv-tvm.com.

IN DE OMGEVING

Welk eiland mag het zijn?

Vanaf het schiereiland Giens bij La Tour Fondue lijken de **Îles d'Hyères** (🗺 F-H 7-8) vlakbij. Alle drie de eilanden zijn autovrij (alleen inwoners mogen in auto's rijden) en geven een beeld van hoe de Côte d'Azur was voordat het beton de overhand kreeg. Het **île de Porquerolles** (🗺 F 8) is met 8 bij 2 km het grootste (porquerolles.com). Bijna

20.000 bezoekers, onder wie vooral dagjesmensen, overstromen Porquerolles in het hoogseizoen. Het betoverende eilanddorp wordt bewaakt door het Fort Ste-Agathe boven de haven. Aan de noordkust rijgen zich goudgele stranden aaneen en de geaccidenteerde zuidkust is geschikt voor wandelingen. Je kunt in de haven ook een fiets huren en het eiland per tweewieler verkennen. Het fietspadennetwerk voert langs stranden, kliffen en bossen. De weelderige vegetatie – inclusief wijngaarden – heeft Porquerolles aan zijn bronnen te danken. Parasoldenners werpen hun schaduw over de paden.

Het **île du Levant** (🗺 H 7) is het kaalste van de drie eilanden en voor bijna 90% militair terrein. Op de resterende 100 ha is het vrijheid blijheid: sinds 1931 is het eiland een nudistenparadijs. In het dorp Héliopolis hebben de *naturistes* hun kolonie, te midden van het groen. Je bereikt het over een 800 m lange weg (hyeres-tourisme.com/les-iles-dor/le-levant/).

Port-Cros (🗺 G 8) is landschappelijk het fraaiste eiland, een paradijs voor snorkelaars, wandelaars en fietsers (► blz. 42).

'Tegenwoordig is het (Hyères) stiller en eleganter,' schreven Erika en Klaus Mann in 1931 in *Das Buch von der Riviera*. Natuurlijk! Man Ray had net in de Villa Mallet-Stevens *Les Mystères du Château de Dé* opgenomen. Villa-eigenaar Charles de Noailles begeleidde in datzelfde jaar Cocteau's eerste stappen in de filmwereld. Toen werd hij uitgekotst, omdat hij Luis Buñuels *L'Age d'Or* had gefinancierd. De Mann-kinderen amuseerden zich met dit schandaal over een film 'waarin een naakte vrouw uit een taxi over een hostie springt'.

11

Heerlijke geuren – Grasse, parfumstad

Alsof we het al niet sinds het succes van Patrick Süskinds *Het parfum* wisten: Grasse is de hoofdstad van de geuren. Sinds de renaissance worden de hier gekweekte bloemen verwerkt tot geuressences. Afnemers zijn de grote, internationale parfumproducenten. Enkele van hen hebben zich bovendien in Grasse gevestigd. Bij hen kun je een workshop volgen waar je leert je eigen parfum te maken.

Dat vind je alleen in Grasse: het hypermoderne **Musée International de la Parfumerie (MIP)** 5 nodigt uit tot een verkenning van de geschiedenis van het parfum, van het oude Egypte tot nu. Het middelpunt van het 3500 m² grote complex is het barokpaleis Hôtel de Pontevès. Daaraan is een nieuwe galerij gebouwd, die met cortenstaal en felgekleurde kartell-stoelen een moderne uitstraling heeft.

Surprise, surprise

De rondgang door het museum zit vol verrassingen, zoals een kas met exotische geurende planten of kasten aan de wand waarop een vraagteken prijkt – die moet je zeker openmaken, want de kleine collecties zijn prachtig. Tot de kostbaarste voorwerpen die worden getoond behoort de reisnecessaire van koningin Marie-Antoinette, die onder het motto 'Liberté, égalité, fraternité' wordt geëxposeerd: deze ruimte diende tijdens de revolutie als rechtszaal. De guillotine stond op de binnenplaats, waar nu de *Fontaine des coeurs renversés* tussen de sinaasappelbomen klatert.

Kennismakingscursus

Molinard 6 is waarschijnlijk de oorspronkelijkste van de parfumeurs in Grasse. Het bedrijf werd in 1849 opgericht en bevindt zich al vijf generaties in dezelfde familie. Tijdens de rondleiding hoor je waar de drieduizend *matières premières* (grondstoffen) van de parfumeurs vandaan komen: een kaart toont via een druk op de knop bijvoorbeeld de herkomst van vetiver op Réunion. Echt span-

nend wordt het in de tarinologie-workshop in de naburige **Villa Habanita**, genoemd naar de gelijknamige parfum, die sinds 1925 een groot succes is. In de citroengeel gestucte zaal leer je in een uur van de drie bestanddelen van elk parfum – de top-, midden- en basisnoot – je eigen geur samen te stellen. Je wordt geholpen door een gediplomeerde parfumeuse. Aan het eind van de cursus krijgt elke deelnemer een diploma, waarop de olfactorische piramide van de geur is vastgelegd. De naam mag je zelf bedenken, en dan heb je al een flesje van je zojuist gecreëerde geurwater in handen. De precieze samenstelling blijft via een nummer bij Molinard toegankelijk. Nabestellen is altijd mogelijk.

Drie parfumeurs moeten het zijn!

Wie Molinard zegt, moet in Grasse ook **Galimard** 7 en **Fragonard** 8 zeggen, om het trio van de grote lokale parfumhuizen vol te maken. Bij Galimard kun je ook een parfumworkshop volgen. Fragonard valt op met zijn abrikooskleurige 'historische fabriek' uit de 18e eeuw, waar je tijdens de bezichtiging opnieuw de geschiedenis van het parfum wordt binnengevoerd.

Niet alleen geschikt voor geurkussentjes: lavendel

0
OVERIGENS

Laat je bloemen graag spreken? Luister dan eens naar de rozen, tuberozen, mimosa, jasmijn, lavendel, roosgeranium, heidebrem en pomerans in de **Jardin du MIP**. Ten zuiden van de stad bloeien op 3 ha van de museum- en leertuin de grondstoffen voor de parfumerie. De tuinen zijn ook plantenconservatorium van het internationale Parfum-museum en vormen een interactief olfactorisch parcours.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Musée International de la Parfumerie MIP 5: 2, boulevard du Jeu-de-Ballon, museesdegrasse.com, mei-sept. dag. 10-19, okt.-apr. dag. 10-18 uur, €6.

Jardin du MIP: 979, chemin des Gourettes, Mouans-Sartoux, apr., sept.-nov. 10-17.30, mei-aug. 10-19 uur, €4 (de helft als je je toegangskaartje van het MIP laat zien).

Molinard 6: 60, boulevard Victor Hugo, molinard.com, apr.-sept. dag. 10-18, juli-aug. dag. 10-19, okt.-mrt. ma.-za. 10-18 uur. Rondleiding door het bedrijfsmuseum. Parfumworkshop 'L'Atelier classique Grasse' van 1 uur, waarin je je eigen parfum maakt, €76.

Galimard 7: Studio des Fragrances, 5, route de Pégomas-Rond-Point des 4 Chemins, galimard.com, 2 uur durende

parfumworkshop, €58/pers. incl. je eigen parfum. Dag. op afspraak 10, 14 en 16 uur.

Fragonard 8: L'usine historique, 20, boulevard Fragonard, fragonard.com, dag. 9-18.15 uur, met verkoop vanaf de fabriek.

ETEN EN DRINKEN

Lougolin 2: 381, route de Plascassier, tel. 04 93 60 14 44, lougolin.com, wo.-za. 12-13.30, 19-21.30, zo. 12-13.30 uur, lunchmenu ma.-vr. €25-42, menu 's avonds en in het weekend €41. Niet ver van de Jardin du MIP zit je op een terras en geniet je behalve van het uitzicht bijvoorbeeld van lams carré met ratatouille. Of ander heerlijk dat op het menu staat.

Uitneembare kaart: K 2 | plattegrond: blz. 79